

ТЕМА

Ринок соціальних послуг

МЕТА

Підвищення якості та доступності соціальних послуг в Україні, шляхом формування державного ринку соціальних послуг із нових гравців - недержавних організацій, що на конкурентних засадах матимуть можливість надавати їх тим, хто цього потребує, в тому числі за кошти державного бюджету, починаючи з 2020 року.

ПРОБЛЕМА та АКТУАЛЬНІСТЬ

Держава гарантує захист прав та забезпечення встановлених соціальних стандартів життя для кожної людини. З цією метою вона надає ряд соціальних послуг, спрямованих на профілактику, подолання складних життєвих обставин та/або мінімізацію їх наслідків, особам/сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах.

На жаль, застарілі методи та формати роботи, що часто є ще радянським спадком, не сприяють якості цих послуг. Також є проблема у фінансуванні та пов'язаний з цим брак кваліфікованих кадрів, особливо – у сільській місцевості.

Якщо ми поглянемо на невеликі об'єднані територіальні громади, то зрозуміємо, що ні фінансово, ні кадрово вони просто не можуть якісно надати населенню необхідні соціальні послуги. Бо для цього треба створювати цілі структури зі своїми бухгалтерами, керівниками, заступниками і т.д. Треба мати вузькопрофільних спеціалістів, а професіоналам треба хороша зарплата і практика, якої в громаді на 8 тис населення вони не матимуть...

Але! Можна ж закупляти ці послуги в тому форматі та об'ємі, котрий є необхідним громаді, в організації, котра має свій адміністративний персонал, досвід, фахівців та спеціалізується на наданню цієї/цих послуг і іншим громадам.

Позитивами громадських організацій є їх новаторство, швидкість реакцій та гнучкість, можливість залучати кошти з різноманітних джерел (гранти, благодійники, спільнокошт, акції...), а також – значно більша довіра з боку суспільства до їх діяльності, ніж до роботи державних структур. Організації у соціальній сфері виникають там, де є проблема і держава з нею не справляється. Вони пропонують нові підходи, часто запозичені в інших країнах, володіють сучасними методиками, мають більш індивідуальний та результативний підхід.

Як і у кожній справі, тут можуть бути ризики. Зокрема: непрофесійність громадських об'єднань та дилетанство. Шляхами мінімізації та подолання яких, є прозорі конкурентні засади замовлення та моніторинг діяльності надавачів послуг.

Тому партнерство державних структур та недержавного сектору позитивно вплине на усіх! Контроль з боку держави забезпечить дотримання стандартів та вимог, стимулюватиме громадські організації до розвитку та зміцнення організаційних структур. А закупівля послуг у недержавного сектору, особливо малими громадами, що самі таку послугу створити не спроможні, збільшить доступність та якість. Додамо до цього здорову конкуренцію (як між недержавними та державними структурами, так і громадських організацій між собою) і побачимо, як ринок сам все скорегує та примусить суб'єктів все збільшувати якість послуг.

Децентралізація та новий Закон України «Про соціальні послуги» - те, що тільки сприяє даному процесу та аж просить «Робіть!»

ТРИВАЛІСТЬ ПРОЕКТУ - 2019-2020 р

ЦІЛІ

1. Пролобіювати затвердження державних стандартів соціальних послуг, зокрема:
 - Тимчасового відпочинку для батьків або осіб, які їх замінюють, що здійснюють догляд за дітьми з інвалідністю
 - Супроводу під час інклюзивного навчання
 - Догляду і виховання дітей в умовах, наближених до сімейних
 - Мобільні групи вузькопрофільних спеціалістів у сільських місцевостях.
2. Мотивувати органи місцевого самоврядування до соціального замовлення соціальних послуг за рахунок бюджетних коштів, ознайомити їх із інструментами та процедурами.
3. Ознайомити недержавних суб'єктів з усієї України, що надають чи можуть надавати соціальні послуги, з правилами та можливостями соціального замовлення, мотивувати та підготувати їх до надання послуг за рахунок бюджетних коштів.
4. Сформувані суспільний запит на якісні соціальні послуги та готовність їх отримувати у недержавних організацій.

ЗАХОДИ

1. Реалізувати масштабну просвітницьку кампанію у всіх регіонах України (сюжети на ТБ, участь в телепроекті «Нові лідери», соціальна реклама (зокрема – ряд відеороликів, що розповсюджуватимуться через мережу інтернет та на місцевих телеканах), статті в національних та регіональних медіа, розсилка через органи місцевого самоврядування та бази громадських організацій, круглі столи, презентації...). Інформаційні повідомлення для кожної цільової аудиторії будуть надані найбільш відповідними каналами.
2. Провести зустрічі-обговорення із представниками недержавного сектору та Міністерства соціальної політики, щодо кожної із соціальних послуг. Напрацювати державні стандарти, що є максимально ефективними та шляхом переговорів чи/та із використанням інструментів адвокації вплинути на їх затвердження.
3. До кінця 2019 року особисто випробувати алгоритм соціального замовлення шляхом надання соціальної послуги підтриманого проживання для осіб з інвалідністю Благодійним фондом «Українська Галицька Фундація».
4. Розробити навчальну програму для громадських організацій та ОМС по алгоритмах, вимогах та інструментах соціального замовлення соціальних послуг та втілити її у всіх регіонах України.
5. Розробити ресурсний сайт, на якому буде зібрано всі стандарти, рекомендації, поради по практичній організації та адміністративному супроводу надання соціальних послуг, а також – з контактами та інформацією про усіх суб'єктів, що залучені в процес надання соціальних послуг. Забезпечити його постійне оновлення.
6. Підготувати та забезпечити функціонування навчально-ресурсної платформи з підготовки та супроводу недержавних організацій у наданні ними соціальних послуг.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

1. В місцевих бюджетах на 2020 рік закладено кошти на соціальне замовлення соціальних послуг.
2. Мінімум 30 організацій у 2020 вже надають послуги за рахунок бюджетних коштів, а сотні інших – навчаються та готуються до цього.
3. Сформовано суспільний запит на якість послуг та готовність їх отримувати у недержавного сектору.
4. Кожна організація чи орган місцевого самоврядування мають кваліфіковану допомогу та супровід у процесі підготовки та надання соціальної послуги шляхом соціального замовлення.

5. Скорочується кількість людей в інтернатних закладах, бо вони повертаються в громади, де на місцях працюють необхідні послуги.

6. Скорочується кількість людей у складних життєвих обставинах, бо працюють превентивні механізми.

7. Налагоджується співпраця та партнерство між різними недержавними організаціями, особливо – тими, хто працює в різних регіонах, відбуваються обміни досвідом всередині країни, підтримка, реалізуються нові проекти.

8. Економія бюджетних коштів та їх результативніше використання.

Проект має високу здатність до поширення успішних практик від громади до громади і мультиплікації, мережування та кращої комунікації між недержавними надавачами послуг.